

ĐIỀU KHOẢN THAM CHIẾU

KHẢO SÁT BAN ĐẦU CỦA DỰ ÁN DGD TẠI TỈNH BẮC NINH

1. Thông tin cơ sở

Tiến trình đô thị hóa tại các thành phố lớn và các khu công nghiệp ở Việt Nam kết hợp với tình trạng thiếu việc làm trầm trọng tại các vùng nông thôn đang khiến luồng di cư từ nông thôn ra thành phố để tìm kiếm việc làm trở nên ồ ạt. Theo kết quả Khảo sát quốc gia về di cư nội địa năm 2015, 13,6% dân số Việt Nam là người di cư và 19,7% người di cư tìm đến khu vực thành thị (GSO và UNFPA, công bố tháng 12 năm 2016). Tỷ lệ phụ nữ độ tuổi từ 15–59 chiếm 52,4% trong tổng số người di cư, một lần nữa củng cố kết luận về “hiện tượng nữ hóa di cư” vốn được đề cập đến trong nhiều nghiên cứu khác.

Lao động di cư (LĐDC), đặc biệt là lao động nữ, rất dễ bị tổn thương. Thế nhưng họ thường xuyên rơi vào tình trạng lệ hóa bởi sự hạn chế hoặc hoàn toàn không tiếp cận được với các dịch vụ cơ bản (y tế, giáo dục dành cho trẻ em, bảo hiểm) (ISDS, 2008), điều kiện làm việc thiếu an toàn và lành mạnh (không ký kết hợp đồng lao động, trả lương thấp, thời gian lao động kéo dài, vi phạm quyền lao động...) và điều kiện sống thiếu thốn (nơi ở, nước sạch, an ninh xã hội). Bên cạnh đó, LĐDC có hiểu biết hạn chế về pháp luật lao động và chính sách xã hội. Hơn nữa, họ bị giới hạn cơ hội tiếp cận với các tổ chức đại diện để được trợ giúp (CDI, khảo sát ban đầu tại Hải Dương năm 2014). Để giải quyết khó khăn, một số ít người di cư tìm kiếm sự hỗ trợ từ các tổ chức và đoàn thể tại nơi làm việc, phần lớn số còn lại nhờ cậy vào gia đình. Như vậy, người lao động dễ dàng đối mặt với nguy cơ thất nghiệp, trả lương thấp và điều kiện làm việc không đảm bảo bởi họ thiếu kiến thức và kỹ năng để đòi hỏi quyền và lợi ích chính đáng.

Cùng với sự hội nhập kinh tế, việc ký kết các hiệp định thương mại tự do, chẳng hạn như hiệp định thương mại tự do giữa Liên minh châu Âu EU và Việt Nam, đòi hỏi Việt Nam cần chuẩn bị cho cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 với yêu cầu cấp bách hàng đầu là nâng cao chất lượng nguồn nhân lực. Tuy nhiên, lực lượng lao động trong nước dễ bị ảnh hưởng nghiêm trọng bởi nguy cơ thất nghiệp, gia tăng áp lực công việc, tiếp xúc với nhiều nguy cơ sức khỏe, nhất là lao động trong lĩnh vực điện tử và dệt may với khoảng 3 triệu lao động và hơn 80% là phụ nữ.

Luật Lao động năm 2012 đã có những đóng góp nhất định trong việc thúc đẩy quyền lao động của phụ nữ. Sau 5 năm triển khai, Luật này đang được rà soát và sửa đổi toàn diện. Bên cạnh đó, Tổng liên đoàn lao động Việt Nam (VGCL) đang trong tiến trình xây dựng luật Tiền lương tối thiểu. Trong bối cảnh năng lực và tiếng nói của người lao động còn nhiều hạn chế thì vai trò của các tổ chức xã hội đối với thành lập các nhóm của người lao động, xây dựng năng lực và hỗ trợ họ tham gia vào tiến trình bảo vệ quyền lợi chính đáng là điều vô cùng cần thiết.

Dự án ***“Thúc đẩy quyền và tiếng nói của lao động di cư, đặc biệt là lao động nữ, hướng tới đảm bảo an sinh xã hội và điều kiện làm việc tốt hơn ở các khu công nghiệp tại tỉnh Bắc Ninh và Hải Dương”*** được CDI thực hiện tại 02 khu công nghiệp (KCN) lớn của tỉnh Bắc Ninh, bao gồm KCN Yên Phong và KCN Quế Võ, tập trung vào xác định các vi phạm quyền lao động và hỗ trợ người lao động tiếp cận an sinh xã hội. Mục tiêu của dự án trong 5 năm (2017 - 2021) là nhằm đóng góp vào quá trình thúc đẩy quyền của người lao động, đặc biệt là LĐDC để họ lên tiếng và đòi hỏi quyền về an sinh xã hội, điều kiện làm việc tốt hơn. Các mục tiêu cụ thể bao gồm:

- (1) Lao động di cư làm việc trong lĩnh vực điện tử và dệt may được tổ chức tốt hơn và xây dựng mạng lưới nhằm bảo vệ quyền lợi của họ;

- (2) Lao động di cư, đặc biệt là lao động nữ, và các tổ chức xã hội được nâng cao năng lực gây ảnh hưởng chính sách đối với Luật Lao động và Mức lương đủ sống;
- (3) Khu vực tư nhân (doanh nghiệp...) và các bên liên quan khác tăng cường hỗ trợ lao động di cư để họ có được điều kiện làm việc tốt hơn, đặc biệt là cải thiện các vấn đề về ATVSLĐ;

Trước khi các hoạt động can thiệp của dự án được triển khai, một cuộc khảo sát ban đầu sẽ được thực hiện. Bởi vậy, CDI cần tuyển tư vấn/ nhóm tư vấn có năng lực tốt, có kinh nghiệm và đáp ứng các yêu cầu của hoạt động để tiến hành cuộc khảo sát.

2. Mục tiêu

- 2.1 Thu thập thông tin cơ bản về đặc trưng nhân khẩu, kinh tế - xã hội của lao động di cư đang làm việc tại các nhà máy sản xuất – lắp ráp điện tử thuộc 2 khu công nghiệp Yên Phong và Quế Võ tỉnh Bắc Ninh, trong đó chú trọng các yếu tố giới.
  - + Về nhân khẩu: giới tính, độ tuổi, trình độ học vấn, quê quán, tình trạng hôn nhân, tình trạng sức khỏe, di cư một mình hay di cư cùng với gia đình;
  - + Về kinh tế: ngành nghề, thu nhập, tuổi nghề, động lực di cư để tìm kiếm việc làm...;
  - + Về xã hội: các mối quan hệ tại nơi di cư đến/ tại làm việc, sinh hoạt văn hóa – cộng đồng ...;
- 2.2 Khảo sát KAP (kiến thức – thái độ - thực hành) của LĐDC về quyền tiếp cận an sinh xã hội và quyền có điều kiện làm việc thỏa đáng và thuận lợi.
- 2.3 Đánh giá hiện trạng (khả năng tiếp cận, chất lượng, nhu cầu) an sinh xã hội, điều kiện làm việc của LĐDC từ góc nhìn của người lao động, người sử dụng lao động và các bên liên quan (chính quyền địa phương, đơn vị cung cấp dịch vụ...).
  - + An sinh xã hội: việc làm, BHXH – BHYT, trợ giúp xã hội, DVC (tiếp cận thông tin, nhà ở, nước sạch, y tế, giáo dục)
  - + Điều kiện làm việc
- 2.4 Xác định mức độ sẵn sàng tham gia dự án của các bên liên quan: LĐDC, doanh nghiệp, công đoàn, chủ nhà trọ, chính quyền địa phương, các đoàn thể...
- 2.5 Đưa ra các khuyến nghị cho việc thực hiện thành công dự án trong vòng 5 năm tới

3. Phương pháp thực hiện

Áp dụng phương pháp nghiên cứu xã hội học, kết hợp định lượng và định tính.

4. Kết quả đầu ra

- Bản đề xuất kỹ thuật và chương trình thực hiện khảo sát, bao gồm hoạt động dự kiến và lịch triển khai
- Bộ công cụ thu thập dữ liệu hoàn chỉnh
- Chương trình, nội dung tập huấn cho điều tra viên
- Bộ số liệu đã được làm sạch
- 01 báo cáo kết quả khảo sát dạng đầy đủ và 01 báo cáo kết quả dạng tóm tắt
- 02 câu chuyện về lao động di cư và các vấn đề gặp phải kèm ảnh minh họa

- 01 ppt kết quả khảo sát trình bày tại hội nghị công bố kết quả nghiên cứu

5. Thời gian, địa điểm

- Thời gian: tháng 8, 9 năm 2017, bao gồm cả thời gian xây dựng đề cương, tập huấn điều tra viên, khảo sát, phân tích dữ liệu và hoàn thiện báo cáo
- Địa điểm: tại hai khu công nghiệp Yên Phong và Quế Võ tỉnh Bắc Ninh

6. Các nhiệm vụ chính của tư vấn

- Nghiên cứu các tài liệu/ văn bản của dự án để xây dựng đề cương nghiên cứu hoàn chỉnh và bám sát các mục tiêu;
- Xây dựng chương trình, nội dung và tập huấn cho điều tra viên về phương pháp thực hiện khảo sát, kỹ năng sử dụng công cụ và kỹ năng thu thập thông tin;
- Tiến hành điều tra tại thực địa;
- Hỗ trợ giám sát trong suốt thời gian thực hiện khảo sát, thường xuyên liên hệ với nhóm cán bộ dự án CDI để kịp thời giải quyết các vấn đề phát sinh;
- Xử lý, phân tích dữ liệu, tổng hợp kết quả và viết báo cáo;

7. Các kỹ năng yêu cầu đối với tư vấn

- Có kinh nghiệm trong việc thực hiện khảo sát xã hội học, bao gồm xây dựng phương pháp thu thập thông tin, xử lý và phân tích dữ liệu định lượng và định tính bằng các phần mềm chuyên dụng, viết báo cáo tổng hợp và nêu khuyến nghị, đặc biệt liên quan đến lao động di cư
- Có khả năng nghiên cứu, trình bày và viết báo cáo tốt
- Có khả năng làm việc độc lập và làm việc theo nhóm
- Có kỹ năng về thống kê số liệu, phân tích dữ liệu

8. Phí tư vấn

Phí tư vấn được tính bằng số ngày công theo định mức quy định của dự án dựa trên việc hoàn thành nhiệm vụ và giao nộp sản phẩm có chất lượng, đúng thời gian theo 2 mốc chính như sau:

Thanh toán lần 1: tối đa 30% tổng giá trị hợp đồng tư vấn, sau khi tư vấn nộp đề xuất thực hiện nhiệm vụ tư vấn.

Thanh toán lần 2: 70% giá trị còn lại của hợp đồng tư vấn, sau khi tư vấn hoàn tất các công việc và nộp toàn bộ sản phẩm cuối cùng đã được CDI phê duyệt và nghiệm thu.

Những ứng viên quan tâm vui lòng gửi sơ yếu lý lịch và đề xuất công việc trước ngày 16/08/2017 đến địa chỉ:

Trung tâm Phát triển và Hội nhập

Tầng 16, số 169 Nguyễn Ngọc Vũ, phường Trung Hòa, quận Cầu Giấy, Hà Nội

Email: trang.ngothi@cdivietnam.org

DD: 01677.826.183